

Gemeenteraad Lansingerland

Afdeling
**Economische &
Maatschappelijke Ontwikkeling**
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Annabel Trouwborst
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Verzenddatum 28 juni 2017
Ons kenmerk U17.08171
Uw brief van

Onderwerp **Evaluatie integrale aanpak
asielgerechtigden**

Geachte raadsleden,

Op 26 mei 2016 heeft u de notitie 'Asielgerechtigden in Lansingerland' (hierna: de notitie) vastgesteld. Daarnaast heeft u drie moties aangenomen met betrekking tot asielgerechtigden¹. In de afgelopen periode hebben we de integrale aanpak, zoals beschreven in de notitie, geëvalueerd. In deze brief delen wij de resultaten van deze evaluatie met u. Tijdens de presentatieavond van 5 juli aanstaande geven we hier een nadere toelichting op.

Een korte terugblik op het afgelopen jaar

In de notitie is een integrale aanpak beschreven voor de huisvesting en participatie van asielgerechtigden en voor het onderwijs aan hun kinderen. Na de vaststelling van de notitie zijn we aan de slag gegaan met de implementatie en uitvoering van de integrale aanpak. Ook hebben we ingespeeld op de landelijke ontwikkelingen, zoals de participatieverklaring en de nieuwe Woningwet. Bij de inhuizing van de Hergerborch, in september 2016, zijn we gestart met de uitvoering van een integrale intake. Sindsdien hebben we de integrale aanpak aangescherpt, aangepast en doorontwikkeld.

Wonen in Lansingerland

De huisvesting van asielgerechtigden in Lansingerland verloopt op basis van een landelijk vastgestelde taakstelling.

De taakstelling

In 2016 had Lansingerland de taakstelling om 148 asielgerechtigden te huisvesten, plus een achterstand van twee personen uit 2015. In totaal moesten we dus 150 asielgerechtigden huisvesten. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 26 mei 2016 ingestemd met het versneld huisvesten van 60 asielgerechtigden.

¹ Notitie: T15.15136, Moties: M2016-006 (Sneller laten integreren door betaald werk), M2016-007 (Integrale aanpak Asielgerechtigden in Lansingerland, Wachtijd sociale huurwoningen en Alternatieve huisvesting) en M2016-009 (Buddysysteem voor asielgerechtigden).

We hebben in 2016 in totaal 106 asielgerechtigden gehuisvest². 22 van hen zijn voor 1 juni 2016 gehuisvest, de overige 84 asielgerechtigden na 1 juni 2016. De lagere instroom hangt samen met landelijke ontwikkelingen en de specifieke situatie in Lansingerland:

- Door de invoering van de Woningwet 2015 mogen woningcorporaties per 1 januari 2016 enkel woningen toewijzen die passen bij de feitelijke omstandigheden van het huishouden. Dat betekent onder andere dat alleenreizende asielgerechtigden geen eengezinswoning toegewezen kunnen krijgen, ook niet als ze gezinshereniging hebben aangevraagd. In het reguliere woningaanbod van Lansingerland is slechts een beperkte hoeveelheid woningen beschikbaar voor eenpersoons huishoudens. Hierdoor konden asielgerechtigden die in het AZC wachtten op een passende woning, met name in de eerste helft van 2016, nog niet worden gehuisvest.
- Vanwege onze woningvoorraad hebben we het COA gevraagd om voornamelijk asielgerechtigden aan Lansingerland te koppelen die gezinshereniging hebben aangevraagd. Het COA heeft gehoor gegeven aan onze wens. In de berekening van onze taakstelling is rekening gehouden met de nareizigers.
- In 2016 lag de prioriteit van de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (hierna: IND) bij het beoordelen van de asielaanvragen. De IND had onvoldoende capaciteit om alle aanvragen voor gezinshereniging snel te beoordelen. De wachttijd voor gezinsherenigingen liep op tot één à anderhalf jaar.
- In de tweede helft van 2016 nam de instroom van asielzoekers af, terwijl de opgelegde taakstelling voor de gemeenten in de tweede helft hoger was dan voor de eerste helft van 2016.

Mede als gevolg van de afnemende instroom en de verwachte afname van de taakstelling in 2017, besloot het COA in het najaar van 2016 om voorlopig geen nieuwe asielgerechtigden te koppelen aan Lansingerland. Voor het realiseren van de taakstelling geven zij voorrang aan de verwachte gezinsherenigingen. Dat betekent dat het COA in principe geen alleenstaande mannen meer koppelt aan Lansingerland.

Ingebruikname van de Hergerborch

Met de ingebruikname van de Hergerborch als doorstroomlocatie in september 2016, hebben we - tijdelijk - de voorraad woningen voor eenpersoonshuishoudens uitgebreid. Hierdoor kunnen we alleenreizende asielgerechtigden een - volgens de wet - passende woning bieden. Zij kunnen daardoor sneller naar onze gemeente verhuizen en starten met de inburgering.

In de aanloop naar de ingebruikname van de Hergerborch, is er vanuit de gemeente intensief samengewerkt met 3B Wonen en VluchtelingenWerk. Er is een projectgroep opgericht waarin de drie partijen deelnamen. Deze projectgroep kwam frequent bijeen. Gezamenlijk is er een zogenoemde 'intakestraat' opgericht, waardoor de inhuizing snel en effectief kon verlopen. Gedurende vijf dagen zijn er per dag acht asielgerechtigden gehuisvest in de Hergerborch. Zij hebben allen op de dag van de verhuizing een huurcontract ondertekend en een uitkering aangevraagd.

Ook inwoners van Lansingerland zijn nauw betrokken geweest. Er is veel meubilair ingeleverd voor de inrichting van de appartementen. Daarnaast was een groep inwoners betrokken bij het schoonmaken en opknappen van de Hergerborch. Ook waren diverse inwoners aanwezig bij de aankomst in de Hergerborch om de nieuwe bewoners te verwelkomen.

² Van de 390 Nederlandse gemeenten hebben er 275 niet voldaan aan de taakstelling. Slechts 115 gemeenten hebben de taakstelling volledig gerealiseerd.

Op 12 januari 2017 werd door de provincie Zuid-Holland de conferentie 'Goede voorbeelden huisvesting, integratie en participatie vergunninghouders' georganiseerd. Tijdens deze conferentie hebben wij op verzoek van de provincie, samen met 3B Wonen, de werkwijze rondom de ingebruikname van de Hergerborch gepresenteerd.

Naast de Hergerborch hebben we, conform motie M2016-07, onderzocht of het mogelijk is om drie asielgerechtigden te huisvesten in één woning. Daarmee zouden we een mogelijke druk op de sociale woningvoorraad verminderen. We hebben hiervoor een plan ontwikkeld met 3B Wonen en een andere externe partij, die het beheer van deze woning zou kunnen uitvoeren. Door de afnemende instroom was het nog niet nodig om deze plannen uit te voeren³.

Verwachting voor 2017

De instroom van asielzoekers, en daarmee het aantal te huisvesten asielgerechtigden, loopt terug. In 2017 hebben we de taakstelling om 80 asielgerechtigden te huisvesten, plus de 'achterstand' uit 2016 van 44 personen. In totaal gaat het dus om 124 personen⁴. De gezinshereniging, die in 2016 nog een lage prioriteit had bij de IND, komt op gang. Er komen regelmatig (grote) gezinnen naar Lansingerland.

Op 16 juni 2017 zijn 51 personen gehuisvest en zijn er nog 75 personen aan Lansingerland gekoppeld. Dit zijn gezinsherenigers die óf in een AZC wachten op een passende woning, óf in het buitenland wachten op gezinshereniging. We verwachten dat er in 2017 voldoende woningen beschikbaar zijn om de gezinsherenigingen te laten plaatsvinden, en daarmee te voldoen aan de taakstelling. Mogelijk lopen we daarmee in op de taakstelling van 2018, waardoor we dan in dat jaar minder asielgerechtigden hoeven te huisvesten. Voor de eerste helft van 2018 is de prognose dat we 20 à 25 personen moeten huisvesten. Dat heeft als gevolg dat we in 2018 waarschijnlijk een beperkt beroep doen op de Hergerborch. We onderzoeken verschillende mogelijkheden voor de bestemming van de Hergerborch. Dat doen we in overleg met 3B Wonen.

Participeren in Lansingerland

De opgave

Sinds 1 juni 2016 zijn er uitkeringen verstrekt aan 85 nieuwe asielgerechtigden. Dit is 31% van het totaal aantal nieuwe uitkeringen dat sinds 1 juni 2016 is verstrekt. Vanaf het moment van huisvesting krijgt de asielgerechtigde een vaste participatieconsulent toegewezen. Deze consulent doet een brede uitvraag, waarbij de consulent en asielgerechtigde aan de hand van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) alle leefgebieden bespreken. De consulent krijgt hierdoor een beeld van de capaciteiten, vaardigheden en eventuele beperkingen van de asielgerechtigde. Aan de hand hiervan kan de consulent bepalen of een asielgerechtigde kan uitstromen richting werk, hoe groot de afstand tot de arbeidsmarkt is en wat er nodig is om deze afstand te verkleinen.

Het merendeel van de asielgerechtigden blijkt niet direct bemiddelbaar naar werk. Ruim een derde (35%) van de asielgerechtigden behoort tot de blauwe doelgroep. De grootste belemmeringen zijn de beperkte beheersing van de Nederlandse taal en de beperkte beschikbaarheid als gevolg van de inburgeringscursus (zie hieronder voor meer toelichting). 50% van de asielgerechtigden behoort tot de rode doelgroep. Zij hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt, door diverse problemen (zoals fysieke of psychische gezondheidsproblemen of analfabetisme). We verwachten dat zij lange tijd nodig hebben

³ Uw gemeenteraad is hier op 18 oktober 2016 over geïnformeerd via brief U16.13359.

⁴ We zijn hierover geïnformeerd met een brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, d.d. 7 april 2017.

voor zij kunnen participeren op de arbeidsmarkt. Slechts 2% van de asielgerechtigden is direct bemiddelbaar naar werk (groene doelgroep). Zij spreken bijvoorbeeld al goed de Nederlandse of Engelse taal.

Vijf asielgerechtigden hebben een betaalde baan gevonden waardoor de uitkering kon worden beëindigd. Zes anderen hebben een parttime betaalde baan gevonden. We vullen hun inkomen aan tot de bijstandsnorm. 45 asielgerechtigden volgen een werktraject of doen vrijwilligerswerk. Hieronder bevinden zich ook asielgerechtigden die behoren tot de rode doelgroep. Zij hebben daarmee een manier gevonden om te participeren, ondanks hun grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Vorm van participatie	Aantal	% t.o.v. totaal aantal asielgerechtigden ⁵
Betaald werk, uitkering beëindigd	5	6 %
Betaald werk (parttime), aangevuld tot de bijstandsnorm	6	7 %
Deelname werktrajecten (pilots)	14	16 %
Vrijwilligerswerk (structureel)	11	13 %
Vrijwilligerswerk (incidenteel)	20	24 %
Totaal:	56	66%

Tabel 1. Overzicht van vormen van participatie van de asielgerechtigden die sinds 1 juni 2016 in Lansingerland wonen.

Arbeidsgerichte begeleiding

Sinds mei 2016 bestaat de Taskforce Integratie Asielgerechtigden (hierna: de taskforce), conform motie M2016-006. De taskforce richt zich op de participatie van asielgerechtigden. De taskforce bestaat uit twee beleidsadviseurs participatie, een werkmakelaar, een frontoffice consulent met asielgerechtigden in de caseload en een accountmanager van het Werkgevers Service Punt (WSP)⁶. De taskforce is begonnen met het in beeld brengen van de capaciteiten van de asielgerechtigden en de behoeften van de werkgevers. Hieruit is het volgende gebleken:

- Het merendeel van de asielgerechtigden heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De verhouding van de afstand tot de arbeidsmarkt is hierboven al beschreven.
- Er is intensieve begeleiding nodig om de asielgerechtigden te bemiddelen naar werk. Dit komt doordat de Nederlandse arbeidsmarkt en sollicitatieprocedure niet vergelijkbaar zijn met die in de landen van herkomst. Ook hebben asielgerechtigden vaak hoge verwachtingen van hun positie en kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt, waardoor ze het moeilijk vinden om iedere beschikbare, algemeen geaccepteerde baan te accepteren.
- Een groot deel van de asielgerechtigden heeft veel zorgen over de veiligheid van hun familieleden in het buitenland en of de aanvraag tot gezinshereniging wordt goedgekeurd. Dit houdt hen continu bezig. Doordat zij hier in hun gedachten constant mee bezig zijn, lukt het hen moeilijk om zich te concentreren op andere taken, zoals inburgering en werk.
- Een deel van de werkgevers, met name in de glastuinbouw, zoekt bij voorkeur nieuwe werknemers via intermediairs/uitzendbureaus. We kunnen ons daardoor niet direct richten tot de werkgevers, maar worden gevraagd om samen te werken via uitzendbureaus.
- De werkgevers en intermediairs (uitzendbureaus) hebben voornamelijk behoefte aan werknemers die de Nederlandse en/of Engelse taal voldoende beheersen, die fulltime beschik-

⁵ Dat sinds 1 juni 2016 in Lansingerland is komen wonen. Dit zijn in totaal 85 personen in de arbeidsgerechtigde leeftijd.

⁶ De taskforce is veranderd in samenstelling, ten opzichte van de brief U16.08401 van 22 juni 2016. De opdracht van de Implementatiemanager Vluchtelingen is beëindigd, waardoor zij geen deel meer uitmaakt van de taskforce.

baar zijn en die geen fysieke beperkingen hebben. Dit is over het algemeen (nog) niet van toepassing op de asielgerechtigden die in het afgelopen jaar in Lansingerland zijn komen wonen. Zij beheersen nog onvoldoende de taal en zijn gemiddeld drie dagdelen per week bezig met inburgering.

Op basis van deze inventarisatie zijn we eind 2016 met twee re-integratiebedrijven gestart met twee pilots. De re-integratiebedrijven gaan intensief met de asielgerechtigde aan de slag om een realistischer beeld te krijgen van hun positie en kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt. Ze brengen de vaardigheden en competenties van de asielgerechtigde verder in beeld, en laten werkervaring opdoen. We streven ernaar om met deze intensieve begeleiding een meer duurzame uitstroom te realiseren. De pilots lopen door tot eind 2017. In oktober 2017 start een derde pilot. Bij deze pilot krijgen de asielgerechtigden intensieve, individuele coaching gericht op arbeidsparticipatie. In het vierde kwartaal van 2017 evalueren we de voortgang en resultaten van de drie pilots. Op basis daarvan beslissen we op welke manier we de intensieve begeleiding van asielgerechtigden in 2018 vervolgen.

De taskforce heeft, via de accountmanager van het WSP, veel contact met ondernemers in de regio. De accountmanager is in gesprek met ondernemers over mogelijke werkplekken. Ze kijkt hierbij voornamelijk naar werkplekken waardoor duurzame uitstroom mogelijk is. Vervolgens bemiddelt zij samen met de frontoffice consultant tussen de asielgerechtigde en de ondernemer. Deze werkwijze heeft geleid tot enkele proefplaatsingen en uiteindelijk betaalde banen. Mede door het werk van de accountmanager ontstaat een aantal mooie kansen, waaronder een samenwerking met VCA Nederland en Transport en Logistiek Nederland (TLN). Deze kansen worden in de komende maanden nader uitgewerkt. Waar mogelijk werken we samen met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (ZHC).

Om nog eerder in het traject in beeld te krijgen wat de capaciteiten zijn van de asielgerechtigden, hebben we het NOA-assessment geïmplementeerd als aanvulling op de brede uitvraag. Het NOA-assessment wordt digitaal afgenomen en geeft een indicatie van onder andere het opleidings- en taalniveau, de competenties en eventuele belemmerende factoren van de asielgerechtigde.

Inburgering

Het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat het systeem rondom de inburgering niet goed verloopt. De Algemene Rekenkamer heeft zorgen geuit⁷ over de eigen verantwoordelijkheid van asielgerechtigden voor de inburgering, de kwaliteit van de diverse taalaanbieders en beperkte mogelijkheid om inburgering te combineren met opleiding, werk of maatschappelijke participatie. In Lansingerland herkennen we deze knelpunten. Met de betrokken partijen hebben we aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Zowel de gemeente als VluchtelingenWerk hebben meer aandacht voor de inburgeringsplicht en de integratie van asielgerechtigde.

Het merendeel van de asielgerechtigden is gestart met de inburgering. Wel blijkt dat niet iedereen direct de best passende opleiding heeft gevonden. Zo is een aantal asielgerechtigden wel gestart met inburgering bij de ene taalschool, maar zijn zij na enkele maanden overstapt naar een andere taalschool. Het is bij de gemeente niet bekend om hoeveel personen dit gaat, omdat de controle van de inburgering wordt gedaan door DUO.

⁷ Zie hiervoor het rapport van de Algemene Rekenkamer, d.d. 24 januari 2017, en de beantwoording van Raadvragen U17.01638, d.d. 28 februari 2017.

We vinden het belangrijk dat alle asielgerechtigden kiezen voor een inburgeringstraject dat past bij hun capaciteiten. Daarmee hebben zij de grootste kans om tot een maximale participatie en integratie te komen. Tegelijkertijd is er sprake van een vrije markt voor de inburgering. We kunnen als gemeente dus geen trajecten inkopen en we kunnen asielgerechtigden niet verplichten voor een specifieke cursus of school te kiezen. We hebben er daarom voor gekozen om de asielgerechtigden te adviseren over hun mogelijkheden. Om deze advisering te verbeteren, hebben we contacten met de diverse inburgerscholen in Lansingerland en omgeving.

Maatschappelijke begeleiding

Iedere asielgerechtigde die zich vestigt in Lansingerland, krijgt gedurende (gemiddeld) anderhalf jaar begeleiding van VluchtelingenWerk om de zelfredzaamheid te vergroten. Op 1 mei 2017 had VluchtelingenWerk nog 169 personen in begeleiding. In de eerste maanden richt deze begeleiding zich op het op orde krijgen van de basisvoorzieningen. Dit betreft onder andere het aanvragen van een uitkering, van toeslagen bij de Belastingdienst en het (eventueel) aanvragen van bijzondere bijstand voor woninginrichting. In deze drie maanden spreken de vrijwilliger en de asielgerechtigde elkaar wekelijks en nemen zij elke afspraak samen de financiën door. Na drie maanden beoordeelt de vrijwilliger, samen met de teamleiders van VluchtelingenWerk, de vaardigheden van de asielgerechtigde en of deze intensieve financiële begeleiding langer nodig is. Ze maken vervolgens op maat een plan van aanpak. VluchtelingenWerk begeleidt de asielgerechtigden ook op andere gebieden. Ze bewaken de voortgang van de aanvraag tot gezinshereniging en ondersteunen ze bij het inschrijven bij school, huisarts en tandarts. Ook signaleert VluchtelingenWerk als er zorgen zijn bij het gezin, en verwijzen ze door als dit nodig is.

De hoge instroom en de veranderende vraag uit de samenleving en van de gemeente zijn een uitdaging geweest voor VluchtelingenWerk. We hebben hen gevraagd om hun organisatie en werkwijze te kantelen, zodat de begeleiding van VluchtelingenWerk past binnen de integrale aanpak en aansluit op het gehele sociaal domein. Hierdoor werkt VluchtelingenWerk niet meer volgens hun oude werkwijze, waarbij zij in het eerste anderhalf jaar na vestiging als enige organisatie actief waren in en rondom het huishouden van asielgerechtigden. Er is nu een intensieve samenwerking met andere partijen in het sociaal domein. In de komende maanden blijven we dit veelvuldig bespreken met VluchtelingenWerk.

Naar aanleiding van motie M2016-009 zijn we in november 2016 met MEE Rotterdam Rijnmond gestart met de pilot 'Buddy's voor Asielgerechtigden'. De buddy's zijn een aanvulling op de begeleiding van VluchtelingenWerk en hebben als doel om het sociaal netwerk van de asielgerechtigde te vergroten. De ervaringen van de deelnemers en hun buddy's zijn overwegend positief. Met name het kennismaken met elkaars cultuur wordt leuk gevonden. Ook oefent de asielgerechtigde vaker de Nederlandse taal. Desondanks blijkt het moeilijk om voldoende buddy's te werven voor deze pilot. Op dit moment zijn er ruim twee keer meer asielgerechtigden dan vrijwilligers aangemeld. Hierdoor is er een wachtlijst ontstaan. MEE Rotterdam intensificeert de inspanningen om vrijwilligers te vinden. Tegelijkertijd onderzoeken we samen of de resultaten voldoende zijn om de financiële investering van € 40.000 te rechtvaardigen. Eind 2017 verwachten we een besluit te nemen over de voortzetting van het buddy-systeem. Overigens heeft een groot aantal asielgerechtigden een taalmaatje gevonden bij de Bibliotheek Oostland, waardoor zij alsnog met een maatje de Nederlandse taal kunnen oefenen.

Ook vanuit de gemeente ontvangen asielgerechtigden begeleiding om te integreren. Zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen drie maanden, na vestiging in Lansingerland nodigen we de asielgerechtigde uit voor de participatieworkshop. In deze workshop gaan we in op de kernwaarden van de Nederlandse samenleving. Ook bespreken we de rechten en plichten die behoren bij een bijstandsuitkering. Aan het einde van de participatieworkshop ondertekenen alle deelnemers de participatieverklaring. Met het

ondertekenen van deze verklaring geeft de asielgerechtigde aan de waarden, rechten en plichten te accepteren. De participatieworkshop is verplicht en is vanaf 1 oktober 2017 een onderdeel van de inburgeringsplicht⁸. Vanaf de start van de participatieworkshop in september 2016 zijn 96 asielgerechtigden in de arbeidsgerechtigde leeftijd uitgenodigd voor deelname aan een participatieworkshop. Dit zijn grotendeels de asielgerechtigden die sinds 1 juni 2016 in Lansingerland zijn komen wonen, maar ook asielgerechtigden die tussen 1 januari 2015 en 1 juni 2016 in Lansingerland zijn komen wonen hebben deelgenomen aan de participatieworkshop. 86 asielgerechtigden hebben deelgenomen aan de participatieworkshop. Dit is 90% van de genodigden. Alle deelnemers hebben de participatieverklaring ondertekend. De asielgerechtigden die niet hebben gereageerd op de uitnodiging zijn allen gesproken door de trainer. Zij geven aan niet aanwezig te kunnen zijn door een overlap met de inburgeringscursus. Zij worden opnieuw uitgenodigd. Wanneer asielgerechtigden weigeren deel te nemen aan de workshop, wordt hun uitkering met 50% verlaagd. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Aantal uitgenodigd voor participatieworkshop	Aantal deelnemers participatieworkshop	% aantal deelnemers participatieworkshop	Aantal ondertekende participatieverklaring
96	86	90%	86

Tabel 2. Overzicht deelname participatieworkshop.

Gezondheid

Om kennis te delen en de samenwerking te verbeteren hebben we op 23 augustus 2016 een bijeenkomst georganiseerd voor alle maatschappelijke aanbieders in Lansingerland. Hier zijn ruim veertig personen van ongeveer twintig verschillende partijen aanwezig geweest. Ook de Adviesraad Sociaal Domein en consulenten van de gemeente waren aanwezig bij deze bijeenkomst. In deze bijeenkomst zijn diverse thema's besproken, waaronder (geestelijke) gezondheid, taalproblemen en culturele normen en waarden. In vervolg op deze bijeenkomst is een tijdelijke werkgroep opgericht, bestaande uit de toegangspartijen en VluchtelingenWerk. De werkgroep heeft aan de hand van de ZRM in beeld gebracht op welke leefdomeneinen er extra hulp of ondersteuning nodig is om de integratie en participatie te verbeteren. De voornaamste onderwerpen zijn financiën, taal en gezondheid. Deze onderwerpen hebben extra aandacht gekregen van de taskforce.

In 2016 is er, met ondersteuning van Zorgimpuls, overlegd met de huisartsen. Hierbij is met name gesproken over de verdeling van de nieuwe bewoners over de verschillende praktijken. De huisartsen hebben in onderling overleg hun verantwoordelijkheid genomen. Daarnaast is met de huisartsen gesproken over het opstellen van een routekaart waarop de toegang tot zorg in Nederland is geregeld. Dit werd echter niet als nodig ervaren. We organiseren in het najaar van 2017 een bijeenkomst voor asielgerechtigden om hen kennis te laten maken met het zorgsysteem.

Naar school in Lansingerland

Asielgerechtigde kinderen zijn, net als alle andere kinderen, leerplichtig. Zij moeten daarom zo snel mogelijk na vestiging worden ingeschreven op een passende school. Door samen te werken met de diverse schoolbesturen is het gelukt om voor alle kinderen een passende schoolomgeving te vinden. Waar nodig kunnen de kinderen bovendien gebruik maken van leerlingvervoer om naar school te reizen.

⁸ Beide Kamers hebben ingestemd met de wijziging van de Wet Inburgering. Vanaf 1 oktober 2017 is de participatieverklaring onderdeel van de inburgeringsplicht.

School en taalontwikkeling

Sinds oktober 2015 is de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) toegankelijk voor asielgerechtigde peuters, zodat zij zo snel mogelijk de Nederlandse taal kunnen leren en zonder (grote) achterstanden kunnen doorstromen naar het basisonderwijs. Per eind 2015 biedt basisschool De Vuurvogel in Bergschenhoek een taalklas aan alle asielgerechtigde leerlingen vanaf groep 3 tot en met groep 8. De leerlingen volgen in de ochtend taallessen bij De Vuurvogel en gaan 's middags naar een 'eigen' school in de buurt van hun huis. Het uitgangspunt is dat de kinderen ongeveer een jaar gebruik maken van de taalklas. In de afgelopen maanden hebben we gezien dat een deel van de kinderen al is uitgestroomd, maar er zijn ook kinderen die langer dan een jaar begeleiding nodig hebben om het gevraagde taalniveau te behalen. De kinderen van 12 tot 18 jaar kunnen gebruik maken van de Internationale Schakelklassen (ISK) in Rotterdam. Hiervoor werken we samen met het Samenwerkingsverband Koers VO. Binnen dit samenwerkingsverband zijn vooralsnog voldoende plekken beschikbaar voor Lansingerlandse leerlingen.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	Primair onderwijs	Voortgezet onderwijs	Totaal
11	25	7	43

Tabel 3. Overzicht aantal asielgerechtigde kinderen per onderwijsniveau.

Leerlingenvervoer naar de taalklassen

Het is gebleken dat het voor asielgerechtigde ouders en hun kinderen moeilijk is om naar de taalklas in Bergschenhoek te reizen, doordat zij vaak niet beschikken over een auto of fiets en (nog) niet kunnen fietsen. De kinderen die wonen in Berkel en Rodenrijs en in Bleiswijk kunnen daarom, voor de reis van en naar de taalklas, gebruik maken van leerlingenvervoer. Gezien de afstand zijn de leerlingen uit Bergschenhoek in staat om zelf naar de taalklas te lopen. Sinds de start van de taalklas maken gemiddeld 14 kinderen gebruik van het leerlingenvervoer. Met de vervoerder hebben we afgesproken dat zij aan het begin van het nieuwe schooljaar (2017-2018) fietslessen geven aan de asielgerechtigde kinderen, zodat zij in de toekomst zelfstandig naar school kunnen reizen.

Conclusie en aanbevelingen

Uit de evaluatie blijkt dat de integrale aanpak voor asielgerechtigden op bepaalde onderdelen positief lijkt te verlopen. Het naar school gaan van asielgerechtigde kinderen verloopt goed. Ook hebben we goed ingespeeld op de veranderingen op de woningmarkt, waardoor we verwachten aan de taakstelling van 2017 te voldoen. Tegelijkertijd blijkt ook dat de afstand tot de arbeidsmarkt over het algemeen groot is, en dat de asielgerechtigden (nog) niet voldoen aan de wensen van de werkgevers. Om de asielgerechtigden en de werknemers te ondersteunen bij het overbruggen van deze afstand, vergroten we continu onze eigen kennis en bevorderen we onze deskundigheid. Goede begeleiding door de participatieconsulent en werkgevers is nodig om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en om financiële zelfstandigheid mogelijk te maken. Ook hebben we de medewerking van werkgevers nodig om deze asielgerechtigden een kans te bieden, die past bij hun mogelijkheden. Met begeleiding en inzet is het mogelijk om resultaten te behalen.

Op basis van de evaluatie komen we tot de volgende aanbevelingen:

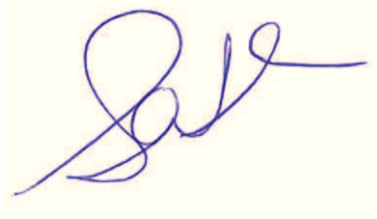
- We moeten intensief samenwerken met werkgevers en inburgerscholen om de asielgerechtigden een zo groot mogelijke kans te geven op de arbeidsmarkt. Dat betekent dat we met elkaar het gesprek blijven aangaan, proberen om gezamenlijke belangen te vinden en proberen om tot out of the box oplossingen te komen. Hiermee maken we het mogelijk voor asielgerechtigden om, naast de inburgering, te participeren op de arbeidsmarkt. Concreet leidt dit tot een passend taalaanbod van inburgerscholen, dat zich laat combineren met participatie op de arbeidsmarkt.

- We verbeteren het bestaande aanbod om de asielgerechtigden nog beter te kunnen begeleiden in het integreren in de Lansingerlandse samenleving. We gaan daarvoor in gesprek met alle partijen waarbij asielgerechtigden een maatje krijgen (zoals bij VluchtelingenWerk, MEE Rotterdam en Bibliotheek Oostland).

Een onderwerp volop in ontwikkeling

De asielgerechtigden krijgen bij de Rijksoverheid, bij gemeenten en in de samenleving veel aandacht. Het verleden heeft laten zien dat integratie en participatie noodzakelijk zijn voor een inclusieve samenleving. Dat heeft als gevolg dat het onderwerp continu in ontwikkeling is. Na een focus op huisvesting richt de aandacht zich nu steeds meer op participatie en (geestelijke) gezondheidszorg. Door het gehele land worden pilots uitgevoerd, kennis en ervaringen uitgewisseld en beleid door ontwikkeld. Ook in Lansingerland krijgen deze thema's onze aandacht en werken wij met onze samenwerkingspartners, zoals de toegangspartijen, VluchtelingenWerk, MEE Rotterdam, Bibliotheek Oostland, de kerken en de moskee, aan integratie, inburgering en participatie van deze nieuwe groep inwoners.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

b.a.
drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester